

Curtea Supremă de Justiție
ÎN CHEIERE

28 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac

examinând cererea procurorului în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, privind strămutarea judecării cauzei penale în privința inculpatului Xxxxx Xxxxx Xxxxxx învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b), b¹), 332 alin.(2) lit. b), 303 alin.(3) Cod penal,

A C O N S T A T A T :

1. Procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, a adresat Curții Supreme de Justiție cerere în care solicită strămutarea judecării cauzei penale în privința inculpatului Xxxxx Xxxxx Xxxxxx învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b) și b¹), 332 alin.(2) lit. b), 303 alin.(3) Cod penal, la o altă instanță de judecată egală în grad.

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a invocat că, prin intermediul PIGD, dosarul penal a fost repartizat aleatoriu spre examinare judecătorului Ana Cucerescu, care, în temeiul încheierii din 12.02.2020, pentru data de 14.02.2020, ora 11:00, a fixat ședința preliminară. În aceeași zi, în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani de către avocatul inculpatului Victor Panțîru, a fost depusă o cerere întemeiată pe art.30 din Codul de procedură penală de formare a unui complet de 3 judecători, reieșind din importanța socială a procesului dat, dar și de natura acuzațiilor aduse, precum și cumulul declarațiilor făcute în presă.

A indicat că, la 13 februarie 2020 vicepreședintele Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, Dorin Dulghieru, printr-o încheiere, a dispus formarea completului de judecată, compus din 3 judecători, pentru judecarea cauzei privindu-l pe Xxxxx Xxxxx , după cum urmează: președintele completului de judecată - judecătorul Vasilisa Muntean, judecător raportor - Ana Cucerescu, judecător Irina Păduraru. Pentru a o adopta, a reținut că „ ... *dat fiind complexitatea cauzei penale și importanța/rezonanța socială a dosarului, personalitatea inculpatului, consider necesar, fără a afecta imutabilitatea judecării cauzei, de a forma complet de judecată compus din trei judecători, conform dispoziției nr.04 din 31 decembrie 2019 cu privire la constituirea completelor de judecată pentru anul 2020, pentru judecarea cauzei privindu-l pe Xxxxx Xxxxx Xxxxxx, lăsând dosarul penal ... în procedura judecătorului căruia i-a fost repartizat dosarul aleatoriu prin intermediul PIGD.*”.

Totodată, a notat că în temeiul scrisorii cu nr.11-40/20-1069 din 14.02.2020, președintelui Judecătoriei Chișinău, i s-a solicitat efectuarea unor verificări întru a exclude planarea oricăror suspiciuni asupra respectării rigorilor legale și principiilor generale care guvernează procesul de repartizare aleatorie a cauzei penale pentru judecare și de constituire a completului de judecată. Prin răspunsul nr.414-1549 din 14.02.2020, președintele interimar al Judecătoriei Chișinău Vitalie Stratan a explicat că „ (...) *Având în vedere specificul activității Judecătoriei Chișinău și în vederea asigurării bunei activități administrativ-organizatorice în sediile instanței, prin Dispoziția Președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău nr.1 din 02.01.2017 cu privire la delegarea împuternicirilor vicepreședinților interimari ai Judecătoriei Chișinău, atribuția de constituire a completelor de judecată pentru examinarea cauzelor penale*

potrivit art.30 alin.3. 4 CPP RM, ari. 46 CPC RM și în baza prevederilor Regulamentului privind modul de constituire a completelor de judecată, cât și schimbarea membrilor acestora, asigurarea modificării componenței completelor în cazurile excepționale, a fost delegată vicepreședinților sediilor administrate.”

A reținut că, analiza atentă a celor punctate în corelație cu dispozițiile legale relevante, indică asupra unor suspiciuni serioase cu privire la imparțialitatea judecătorilor din cadrul Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, prescriindu-se strămutarea cauzei penale de la aceasta la o altă instanță judecătorească de același nivel. În acest context subliniază, că dosarul penal de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx a fost repartizat aleatoriu unui judecător, care a primit dosarul în procedură și a dispus ședința preliminară. Deși toate cererile și demersurile pe caz urmau să fie adresate instanței prin intermediul judecătorului desemnat, vicepreședintele Judecătoriei Chișinău Dorin Dulghieru, contrar cerințelor art.30 alin.(4) Cod de procedură penală, neavând calitate de președinte de instanță, a examinat cererea avocatului V.Panțâru în interesele inculpatului și a dispus formarea unui complet din 3 judecători, chiar dacă dosarul fusese deja dispus spre examinare unui singur judecător și examinarea judiciară a cazului deja începuse.

A relevat, că aparent, judecarea cauzei a început defectuos, or refuzul președintelui interimar al Judecătoriei Chișinău de a interveni în modul de constituire a completului de judecători, cu fundamentarea acestuia exclusiv pe Regulamente de ordine interioară, contravine prevederilor Codului de procedură penală și Legii privind organizarea judecătorească.

A mai menționat, că ceilalți doi judecători nu au fost desemnați aleatoriu, așa cum prevede art.344 din Codul de procedură penală, dar au fost stabiliți discreționar, în lipsa unor criterii obiective, de către vicepreședintele judecătoriei Dorin Dulghieru, adică subiectiv, de fapt ei și au dispus decisiv asupra măsurii preventive.

Opinează că, suspiciunile privind imparțialitatea vicepreședintelui D. Dulghieru și judecătorilor desemnați pentru complet, rezultă și din dublele standarde în interpretarea și aplicarea normelor procesual penale vizate, deoarece în multe alte dosare privind acuzații grave aduse unor foști demnitari de rang înalt (judecători, procurori, deputați, miniștri etc.) pe cauze de corupție, spălare de bani, trădare de patrie, au fost examinate de către un singur judecător, în aceeași instanță de judecată.

De asemenea, pretinde că inculpatul a deținut o perioadă îndelungată de timp funcții de conducere în organele procuraturii, printre care cea de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție și, corespunzător, în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu a interacționat cu reprezentanți ai altor organe de drept, inclusiv ai autorității judecătorești, în special ai Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, și în personal cu vicepreședintele D. Dulghieru cu care avea o comunicare specială.

2. Asupra cererii de strămutare declarată de acuzatorul de stat, Vladislav Căruceru, a depus referință inculpatul Xxxxx Xxxxx și avocatul acestuia, Vasile Foltea, care s-au pronunțat pentru respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Apărarea a subliniat că criticile nefondate, consemnate în cererea de strămutare a cauzei penale, au fost formulate de procurori doar urmare a respingerii de către completul de judecată a demersului prin care a fost solicitat prelungirea arestului preventiv în privința inculpatului Xxxxx Xxxxx la 14.02.2020.

Au expus că, până la momentul începerii ședinței de examinare a prezentului dosar penal, la 14.02.2020 de către completul format din judecătorii: Cucerescu, Munteanu și Păduraru, acuzatorii de stat nu au avut nici o obiecție față de modul în care a fost constituit completul de judecată în acest dosar penal ori vreo cerere de recuzare a membrilor acestui completul. Acest fapt se demonstrează prin procesul-verbal al ședinței de judecată. În plus, au reținut că procurorii au început atacurile abuzive împotriva sistemului judecătorec, în general, și asupra administrației Judecătoriei Chișinău (sediile Central și Buiucani), în particular, doar după ce

membrii completului au admis parțial demersul procurorului de prelungire a măsurii preventive în privința inculpatului Xxxxx Xxxxx, eliberându-l din arest la 14.02.2020.

Pretind că, prin comunicatul de presă plasat la 17.02.2020 pe site-ul Procuraturii Generale, procurorii și-au permis să critice abuziv, cu utilizarea arbitrară a unor formulări deviate, actul de justiție înfăptuit de magistrați în dosarul Xxxxx Xxxxx, lăsând să planeze suspiciuni asupra corectitudinii și legalității acestuia.

Au enunțat că, se încearcă orientarea eronată a Curții Supreme de Justiție, deoarece în conformitate cu prevederile art.30 alin.(4) Cod de procedură penală, cauzele penale deosebit de complicate, precum și cele care prezintă o mare importanță socială pot fi examinate, la decizia motivată a președintelui instanței judecătorești, în complet format din 3 judecători. În continuare, au explicat că decizia motivată a fost emisă de vicepreședintele Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) în limitele competențelor delegate acestuia de președintele Judecătoriei Chișinău prin Dispoziția nr.1 din 02.01.2017, în conformitate cu art.30 alin.(4) Cod de procedură penală, dar și în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbare a membrilor acestora, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.111/5 din 05.02.2013.

Cu referire la argumentele invocate în cererea de strămutare „... se prezintă una vădit contrară legii, delegarea unor atribuții de formare a completelor de judecată, defiște în lege, în temeiul dispozițiilor președintelui instanței”, consideră că procurorul nu a explicat care anume drept legitim sau libertate stabilită prin lege i-a fost încălcată, precum și nu a anexat la demers careva probe ce ar demonstra că, cel puțin, ar fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, dispoziția Președintelui Judecătoriei Chișinău sediul Central, pe care o consideră vădit contrară legii, în conformitate cu art.20 Cod administrativ.

De asemenea, au combătut argumentele formulate în cererea de strămutare precum că „... inculpatul a deținut o perioadă îndelungată de timp funcții de conducere în organele procuraturii, printre care și de procuror-șef al Procuraturii anticorupție și, corespunzător, în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu a interacționat cu reprezentanți ai altor organe de drept, inclusiv ai autorității judecătorești, în special ai Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, și în personal cu vicepreședintele D. Dulghieru cu care avea o comunicare specială”, menționând că prin astfel de tertipuri, procurorul și-a permis inacceptabil să opereze cu învinuiri declarative și false precum că inculpatul ar fi avut o „comunicare specială” personal cu vicepreședintele Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, D. Dulghieru.

Consideră că, o eventuală admitere a cererii de strămutare de la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani la o altă instanță egală în grad, ar cauza tergiversarea examinării cauzei. Astfel, în loc de soluționarea rapidă și obiectivă a dosarului, s-ar obține încălcarea termenului rezonabil de desfășurare a procesului penal prevăzut de art.20 Cod de procedură penală, ori examinarea într-un termen rezonabil a fiecărei cauze reprezintă o garanție procesuală, scopul căreia este de a proteja toți justițiabilii împotriva duratei excesive a procedurii.

Opinează că, procurorul nu a prezentat careva probe obiective care ar convinge un observator independent că membrii completului de judecată care judecă dosarul lui Xxxxx Xxxxx ar fi manifestat un comportament personal sau ar fi comis fapte care ar trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea acestora. Mai mult, au menționat că obiectivitatea și imparțialitatea judecătorilor a fost demonstrată inclusiv prin faptul că în procesul examinării demersului procurorului de prelungire a termenului arestului preventiv, au existat opinii separate privind soluția ce a fost dispusă la 14 februarie 2020.

3. Examinând cererea de strămutare, în raport cu prevederile legii, Colegiul penal consideră că, aceasta urmează a fi respinsă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.39 alin.(6) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de strămutare.

Din sensul art.46 alin.(1) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție strămută judecarea unei cauze penale de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad în cazul în care prin aceasta se poate obține soluționarea ei obiectivă, rapidă, completă și se asigură desfășurarea normală a procesului.

Potrivit art.46 alin.(2) Cod de procedură penală, strămutarea cauzei poate fi cerută de președintele instanței de judecată sau de una dintre părți.

De asemenea, analizând textul art.47 Cod de procedură penală, rezultă că cererea de strămutare înaintată de părți trebuie să fie motivată, iar documentele pe care se bazează cererea se anexează la aceasta de către partea care solicită strămutarea.

Sub acest aspect se atestă, că argumentele invocate de acuzatorul de stat și reproduse la pct.1 din prezenta decizie, nu cad sub incidența normei vizate, deoarece acestea nu se referă la strămutarea cauzei de la instanța competentă la o altă instanță egală în grad.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal consideră că, motivele invocate sunt declarative și nu pot servi ca temei de strămutare a dosarului menționat, deoarece prin argumentele invocate se critică formarea completului de judecată, care poate fi contestat prin procedura de recuzare prevăzută de art.33-35 Cod de procedură penală. Astfel, motivele enunțate nu corespund obiectivelor prevăzute în art.46 Cod de procedură penală, referitor la examinarea obiectivă, rapidă și completă a cauzei, fapt ce nu confirmă necesitatea strămutării cauzei nominalizate, la o altă instanță egală în grad.

Suplimentar, Colegiul penal remarcă și faptul, că circumstanțele indicate în cerere nu cad sub incidența instituției strămutării judecării cauzei penale în altă instanță, deoarece conform prevederilor art.26 Cod de procedură penală, la înfăptuirea justiției în cauzele penale, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Judecătorii examinează cauzele penale pe baza legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă în condiții care exclud orice presiune asupra lor. Justiția penală se înfăptuiește fără careva imixtiune. Judecătorul este obligat să se opună oricărei încercări de a exercita presiune asupra sa. Exercitarea de presiune asupra judecătorului la judecarea cauzelor penale cu scopul de a influența emiterea hotărârii judecătorești atrage răspundere conform legii.

Circumstanțele expuse impun, astfel, soluția respingerii cererii respective, ca fiind neîntemeiată.

4. Conform art.art.39 alin.(6), 46-49 Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D I S P U N E :

A respinge cererea declarată de procurorul în Secția unificare a practicii în domeniul urmăririi penale a Procuraturii Generale, Vladislav Căruceru, privind strămutarea judecării cauzei penale în privința inculpatului Xxxxx Xxxxx Xxxxxx învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b), b¹), 332 alin.(2) lit. b), 303 alin.(3) Cod penal, de la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani la o altă instanță de judecată egală în grad.

Încheierea este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac